

Suunnitelma Aila Munukan perintövarojen käytöstä nuorisopalveluissa 2025

Sivistysvaliokunta 11.03.2025 § 34

Valmistelu ja lisätiedot Vs. opetuspäällikkö Eija Seunala, eija.seunala(at)orimattila.fi
Vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö Minna Sirnö,
minna.sirno@orimattila.fi

Aila Munukan perintövarat on kohdennettu nuorisotyöhön ja vanhusten huollon kehittämiseen sekä nuorten ja vaikeasti työllistyvien syrjäytymisen ehkäisemiseen. Ehdotuksessa Aila Munukan perintövarojen käyttösuunnitelma kohdennetaan nuorisotyön laadullisen kehittämisen ja palveluverkostojen vahvistamiseen Orimattilassa. Tavoitena on kehittää uusia ja vahvistaa jo käytössä olevia toimintamalleja, jotka lisäävät etsivän nuorisotyön ja koulunuorisotyön vaikuttavuutta kolmen vuoden aikajänteellä (1.8.2025–31.7.2028). Hankkeiden tavoitteena on luoda pysyviä ratkaisuja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen, hyvinvoinnin parantamiseen ja palveluiden saavutettavuuden lisäämiseen.

Kiertävä koulunuorisotyö -kehittämishanke (3 vuotta)

Koulunuorisotyöntekijöiden työ keskittyy nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja kouluviihtyvyyden parantamiseen. Työnkuvaan kuuluu matalan kynnyksen aikuisena toimiminen koulun arjessa, pienryhmätoiminta ja yksilöllinen tuki sekä teemallisten oppituntien suunnittelu ja syrjäytymisen ehkäisy. Koulunuorisotyöntekijä tekee yhteistyötä koulun henkilökunnan kanssa ja osallistuu moniammatilliseen yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään.

Tällä hetkellä Orimattilan yhteiskoululla ja Jokivarressa on molemmilla oma koulunuorisotyöntekijä, joiden työtehtävissä on varsinaisen koulunuorisotyön lisäksi myös kehittämistehtäviä ja muita nuorisopalveluihin liittyviä tehtäviä. Työmäärä molemmilla koulunuorisotyöntekijöillä on merkittävä. Lisäksi kahdella työntekijällä koulunuorisotyön arki on hyvin haavoittuvainen.

Ehdotus on, että Orimattilan kaupunki palkkaisi 1.8.2025 alkaen vakituiseen työsuhteeseen kiertävän koulunuorisotyöntekijän siten, että, hänen palkkansa kohdistettaisiin ajalle 1.8.2025 – 31.7.2028 perintövaroista rahoitettavaan kiertävä koulunuorisotyö -kehittämishankkeeseen.

Kiertävän koulunuorisotyöntekijän keskeisinä tehtävinä on tukea ja olla mukana kehittämässä yläluokilla toteutettavaa koulunuorisotyötä, kokeilla ja kehittää kolmen ensimmäisen lukuvuoden aikana alakoulun ja yläkoulun nivelvaiheen uudenlaista

toimintamallia sekä vakiinnuttaa malli sen jälkeen pysyväksi osaksi nuorisopalveluita.

Perusteluna alakoulun ja sen jälkeisen nivelvaiheen painopisteelle on, että joka kolmas orimattilalaisista nuorista on kokenut ahdistusta siirtyessään yläkouluun. Lisäksi keskustajaaman ulkopuolella asuvat nuoret joutuvat yläluokille siirtyessään sekä vaihtamaan koulua että käyttämään aikaansa koulukuljetuksissa, mikä saattaa lisätä heidän syrjäytymisriskiään. Oman tarpeensa nivelvaihtelylle tuottaa myös kaupungissa meneillään oleva palveluverkkouudistus.

Perintövarojen käyttö mahdollistaisi uuden kokeilevan työmuodon nopean käynnistämisen jo kuluvana vuonna ja mallin kehittämisen sellaiseksi toimintamalliksi, joka voitaisiin syyslukukauden 2028 alusta lähtien juurruttaa osaksi kunnan perusopetusta ja nuorisopalveluita. Perintövarojen käyttö tähän antaa aikaa osoittaa toiminnan vaikuttavuus.

Hanke vahvistaa oppilaiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä kouluissa, tukea siirtymää alakoulusta yläkouluun, kehittää moniammatillista yhteistyötä ja luoda pysyvä toimintamalli koulunuorisotyöhön. Hanke vastaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin, kuten mielenterveysongelmiin, yksinäisyyteen, kiusaamiseen ja päihteiden käyttöön. Hankkeen tavoitteina on yhteisöllisyyden vahvistaminen, yksilöllinen ja ryhmämuotoinen tuki oppilaille, välituntitoiminnan ja kerhojen järjestäminen, nivelvaihtelyöskentely sekä yhteistyö koulun henkilökunnan kanssa. Kokeiltavina muina työtapoina voisivat olla muun muassa siirtymävalmennusryhmät ja välituntivalmennus.

Vaikuttavuuden mittareina hankkeessa käytettäisiin muun muassa kouluterveyskyselyillätodennettua oppilaiden kouluviihtyvyyden kokemuksen, yksinäisyyden kokemuksen ja harrastamisasteen kehitystä kokeilun aikana.

Hanke vaatii yhteistyötä koulujen (rehtorit, opettajat, oppilashuolto), kunnan nuorisopalveluiden ja paikallisten järjestöjen kanssa. Kouluilta tarvitaan myös työskentelytiloja kiertävälle koulunuorisotyöntekijälle.

Koulunuorisotyön kehittämiseen haetaan myös AVI-avustusta maaliskuussa 2025.

Etsivä nuorisotyön laajentaminen -kehittämishanke (3 vuotta)

Orimattilassa toimii tällä hetkellä kaksi etsivän nuorisotyön ammattilaista. Orimattilassa asuu noin kaksi tuhatta 15–28-vuotiasta nuorta. Vuoden 2024 lopussa näistä kuului etsivän nuorisotyön kohderyhmään 166 nuorta. Valtakunnallinen suositus etsivä nuorisotyön asiakkaista on 40–50 nuorta yhtä työntekijää kohden.

Nuorten työpajatoiminnan päättyminen vuoden 2024 lopussa on lisännyt etsivän nuorisotyön tarvetta. Myös jalkautuvan nuorisotyön tarve on kasvanut merkittävästi. Orimattilan kaupungissa on kasvava huoli nuorten syrjäytymisestä ja tarve tavoittaa syrjäytymisvaarassa

olevat nuoret entistä tehokkaammin. Nuorille suunnatun kokonaispalvelutilanteen muuttuessa vuonna 2025 asiakasmäärissä ennakoitaan kasvua ja tarve vähintään kahdelle uudelle etsivä nuorisotyöntekijälle on suuri.

Etsivä nuorisotyö on monipuolista työtä, jossa nuorille tarjotaan henkilökohtaista tukea ja ohjausta heidän tarpeidensa mukaisesti. Työn tarkoituksena on auttaa nuoria löytämään heille oikeat palvelut ja tuen muodot sekä kannustaa heitä kohti itsenäistä ja mielekästä elämää. Etsivän nuorisotyön resurssin vahvistaminen tukisi myös kaupungin tavoitteita edistää nuorten hyvinvointia eri elämäntilanteissa.

Perintövaroilla rahoitetun hankkeen tarkoituksena on ehkäistä nuorten syrjäytymistä ja tukea heidän kiinnittymistään yhteiskuntaan. Nuorisolain 10 §:n mukaan etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen:

- kasvuaan ja itsenäistymistään
- osallisuuttaan yhteiskuntaan
- muuta elämänhallintaansa
- pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille

Lain mukaan etsivä nuorisotyö on suunnattu alle 29-vuotiaille nuorille. Työ aloitetaan ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta. Etsivä nuorisotyö voidaan aloittaa myös muiden viranomaisten luovuttamien tietojen perusteella. Etsivä nuorisotyö on nuorelle aina vapaaehtoista. Työn tavoitteena on tavoittaa erityisesti niitä nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut.

Ehdotus on, että Orimattilan kaupunki palkkaisi 1.8.2025 alkaen vakituisen työsuhteeseen kaksi etsivä nuorisotyöntekijää siten, että, heidän palkkansa kohdistettaisiin ajalle 1.8.2025 – 31.7.2028 perintövaroista rahoitettavaan etsivä nuorisotyön laajentaminen - kehittämishankkeeseen.

Hankkeen tavoitteena on

- a) tavoittaa kohderyhmään kuuluvat nuoret heidän omassa elinympäristössään ja rakentaa luottamuksellinen suhde heihin. Auttaa yhdessä löytämään vastauksia nuorta askarruttaviin kysymyksiin ja hänen antamiensa tietojen pohjalta tehtävä yhteistyö sekä ohjaaminen nuorta auttavien ja tukevien palveluiden piiriin.
- b) vahvistaa nuorten osallisuutta ja elämänhallintaa sekä tukea heidän sisäistä motivaatiotaan.
- c) edistää monialaista yhteistyötä nuorille suunnattujen palveluiden parantamiseksi.
- d) kehittää ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä yhteistyössä oppilaitosten kanssa.
- e) ylläpitää ja kehittää matalan kynnyksen palveluja nuorille.
- f) osallistua Orimattilan Nuorten tila 2025 -selvitykseen, jonka tavoitteena on selvittää nuorten tilanne, olemassa olevat

palvelut ja palvelutarpeet Orimattilassa, ja selvityksen pohjalta tehtävien kiireellisten toimenpiteiden valintaan ja toteutukseen.

- g) kehittää jalkautuvia nuorisopalveluita yhdessä sidosryhmien kanssa.
- h) osallistua ja kehittää Orimattilan nuorisokahvilatoimintaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- i) etsivän nuorisotyön henkilöstömäärän nostamisella kahdesta neljään henkilötyövuoteen Orimattilassa tavoitellaan kohderyhmään kuuluvien nuorten elämänhallinnan vahvistamista ja henkilökohtaisia valintoja seuraavilla tavoilla:
 - Laajempi tavoitavuus: Suurempi henkilöstömäärä mahdollistaa useampien nuorten tavoittamisen ja tukemisen.
 - Yksilöllisempi ohjaus: Työntekijöillä on enemmän aikaa keskittyä yksittäisten nuorten tarpeisiin ja tarjota räätälöityä tukea.
 - Monipuolisempi ryhmätoiminta: Lisäresurssit mahdollistavat erilaisten pienryhmien ja vertaistukitoiminnan järjestämisen, mikä vahvistaa nuorten toimijuutta.
 - Tehokkaampi jalkautuva työ: Enemmän työntekijöitä pystyy toimimaan aktiivisemmin nuorten omissa ympäristöissä, kuten kodeissa, oppilaitoksissa ja julkisissa tiloissa.
 - Nopeampi reagointi: Suurempi tiimi pystyy vastaamaan nuorten tarpeisiin ja kriisitilanteisiin nopeammin ja joustavammin.
 - Laajempi verkostoyhteistyö: Lisähenkilöstö mahdollistaa tiiviimmän yhteistyön eri sidosryhmien kanssa, mikä parantaa nuorten palveluohjausta.
 - Erikoistuminen: Suurempi tiimi voi erikoistua eri osa-alueisiin, kuten koulutusohjaukseen.
 - Pitkäjänteisempi tuki: Enemmän resursseja mahdollistaa pidempiaikaisen tuen tarjoamisen yksittäisille nuorille.

Nämä yhdessä vahvistaisivat Orimattilan etsivän nuorisotyön tukea nuorten elämänhallintaa ja parantavat nuorten mahdollisuuksiaan koulutuksen, uran ja henkilökohtaisen voimaantumisen suhteen.

Vaikuttavuuden mittareina hankkeessa käytettäisiin muun muassa nuorten työllisyys- ja opintojenaloittamistilastoja sekä etsivän nuorisotyön asiakasmääriä kokeilun aikana.

Työtä ohjaa Orimattilan etsivän nuorisotyön suunnitelma vuodelta 2020.

Hankkeen yhteistyötahoja ovat muun muassa kaupungin muut palvelut, hyvinvointialue, Orimattilan hyvinvointi-, osallisuus- ja tapahtumatiimi, perusopetus, seutukunnan muut oppilaitokset, poliisi, poliisin ennalta estävä toiminta, ankkuritiimi, Kela, TE24 ja KOTO24, Päijät-Hämeen Liitto, AVI, yhdistykset, yritykset ja seurakunta.

Etsivä nuorisotyöhön haetaan myös AVI-avustusta loppuvuodesta 2025 hakuhetkellä olemassa olevien työntekijöiden henkilöstökuluihin.

Vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö esittää, että Aila Munukan perintövaroista kohdennetaan varoja Kiertävä koulunuorisotyö - kehittämishankeelle ja Etsivän nuorisotyön laajentaminen - kehittämishankeelle ajalle 1.8.2025 – 31.7.2028 seuraavalla tavalla (kokonaiskuluarvio henkilöstökuluineen, ilman kokemuslisä):

Kiertävä koulunuorisotyö -hankkeeseen (3 lukuvuotta), yhteensä 209 750 euroa.

- ajalle 1.8.–31.12.2025 yhteensä 24 250 euroa, josta palkkamenoihin (1 henkilö) sivukuluineen 18 750 euroa ja 5 500 euroa toimintaan, materiaaleihin, koulutuksiin ja yhteistyötoimintaan;
- vuosille 2026 ja 2027 kummallekin 58 500 euroa, josta palkkamenoihin (1 henkilö) sivukuluineen 45 000 euroa ja 13 500 euroa toimintaan, materiaaleihin, koulutuksiin ja yhteistyötoimintaan;
- ajalle 1.1.–31.7.2028 yhteensä 34 250 euroa, josta palkkamenoihin (1 henkilö) sivukuluineen 26 250 euroa ja 8 000 euroa toimintaan, materiaaleihin, koulutuksiin ja yhteistyötoimintaan

Etsivä nuorisotyön laajentaminen -hankkeeseen haetaan (3 lukuvuotta), yhteensä 345 500 euroa.

- ajalle 1.8.–31.12.2025 yhteensä 48 000 euroa, josta palkkamenoihin (2 henkilöä) sivukuluineen 40 500 euroa ja 7 500 euroa toimintaan, materiaaleihin, koulutuksiin ja yhteistyötoimintaan;
- vuosille 2026 ja 2027 kummallekin 115 000 euroa, josta palkkamenoihin (2 henkilöä) sivukuluineen 97 000 euroa ja 18 000 euroa toimintaan, materiaaleihin, koulutuksiin, työnohjaukseen ja yhteistyötoimintaan;
- ajalle 1.1.–31.7.2028 yhteensä 67 500 euroa, josta palkkamenoihin (2 henkilöä) sivukuluineen 57 000 euroa ja 10 500 euroa toimintaan, materiaaleihin, koulutuksiin ja yhteistyötoimintaan

Uusien työntekijöiden rekrytointi käynnistyy heti valtuuston päätöksen varmistuttua.

Esittelijä Vs. sivistysjohtaja Esa Kähkönen

Päätösehdotus

Sivistysvaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se myöntää Aila Munukan perintövaroista (2336) käytettäväksi esittelytekstin mukaisesti nuorisopalveluiden tehtäviin talousvuosina 2025 - 2028.

Päätös

Esittelijän muutettu päätösesitys:

Sivistysvaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se myöntää Aila Munukan perintövaroista (2336) käytettäväksi esittelytekstin mukaisesti nuorisopalveluiden tehtäviin talousvuosina 2025 - 2028.

Yritysvaikutuksen arviointi (2,3,3,2).

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Sivistysvaliokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että se

myöntää Aila Munukan perintövaroista (2336) käytettäväksi esittelytekstin mukaisesti nuorisopalveluiden tehtäviin talousvuosina 2025 - 2028.

Yritysvaikutuksen arviointi (2,3,3,2).

Tämä pykälä on tarkastettu kokouksessa.

Jakelu